

ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਡਿੱਕ ਸਮੇਤ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਕੋਲ ਉਸਦੀ
 (Lawyer for Punjab and Others (D. S. Tewatia, P.)
 ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(16) ਰਿਜ਼ਪੌਡ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ 9/14 ਦਸੰਬਰ, 1985 ਦੇ P. 4 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ
 ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ
 ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿੱਚ
 ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ (ਸਿਵਲ) ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਲਈ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ,
 ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ ਅਤੇ ਡੀ. ਵੀ. ਸਹਿਗਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦਦਰਲ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2204 .

ਸਤੰਬਰ 17, 1986

ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਸੀਆਈਆਈ)-ਸੈਕਸ਼ਨ 15(2) (ਬੀ) -ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਸਨ ਸੈਂਟਰਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ (1970 ਦਾ XLVIII)-ਸੈਕਸ਼ਨ 17(2) (ਬੀ)- ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ (1963 ਦਾ XLII) — ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (1) — ਡਰੂਅਸ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਨਿਯਮ, 1945 — ਨਿਯਮ 2(ee) (in)- ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ ਦਰਜ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ । ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ -ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀ-ਕੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਰੱਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2(ee) (iii) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਵਾਈ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ—ਅਜਿਹੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ—ਕੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ—ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ—ਕੀ ਅਲਟਰਾ ਡਰੱਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 2(ਈ) (ਇਨ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (1) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਆਧੁਨਿਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (2) (ਬੀ) ਲਈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । - 1958

ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਧੁਨਿਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਾਸਲ

ਕੀ ਟੀਚਿਆਂ, ਹੋਣੀਆਂ, ਕਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਨੁਸਖੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਜਾਂ ਸਟੋਰ ਕਰਨ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਰੂਲਜ਼, 1945 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (iii) ਜੋੜ ਕੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਿਸ ਟੈਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਸਨ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 15(2) (ਬੀ) ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਸਨ ਸੈਂਟਰਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1970 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (ਬੀ.) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ- ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਔਫ ਮਾਡਮ ਸਾਇੰਟਿਫਿਕ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਡਰੱਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਧ-ਸ਼ਾਸਨ)

ਫੂਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, 20 ਸਤੰਬਰ, 1985 ਨੂੰ 1984 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1617 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ। (ਪਾਰਟੀ ਓਵਰ-ਸ਼ਾਸਨ)।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ :-

- (i) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਪੀ-2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ,
- (ii) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ;
- (iii) ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ;

4

(iv) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(v) ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਤੇ

ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ/ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੈਡੀਸਿਨ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਐਸ.ਨਾਗਰਾ .

ਐਚ ਐਸ ਰਿਆੜ, ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3— ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

ਨਿਰਣਾ

ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ:

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਾ: ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਡਰੱਗਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਅੱਗੇ ਸੀ. ਨੇ ਕੈਮਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸਿਸਟਮ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਸਨਜ਼, ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, - ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਮਿਤੀ 29 ਅਕਤੂਬਰ, 1967, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਰੂਲਜ਼, 1945 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ P.2 (ਛੋਟੇ ਵਜੋਂ 'ਡਰੱਗ ਰੂਲਜ਼' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਡਰੱਗ ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵੈਦਾਂ ਅਤੇ ਹਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਨ। ਪੈਪਸੂ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 2008 ਬੀ.ਕੇ. ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 1963, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਰਜਰੀ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਧਿਕਾਰਤਾ, ਪੈਰਾ 2, ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੇਹਾਈ 'ਤੇ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟ੍ਰੈਬ ਐਲ ਇਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਮੋਡਮ ਬਾਈਸਟਮ 01 ਮੀਕਾਇੰਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 1963 ਐਕਟ)। 1963 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਡੀਕਲ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ, ਸਿਸਟਮ ਸਾਬਕਾ ਦਵਾਈ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਦਵਾਈ। . ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ, ਬਿੱਧਾ ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਹੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4; ਕੀ wouiu ਵਰਗੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ) ਅਸ਼ਟਾਂਗ ਆਯੁਰਵੇਦ, ਬਿਧਾ ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਤਿੱਥ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ, 'ਮੈਡੀਸ਼ਨ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ' ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਦੋ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਦੀਆਂ ਉਕਤ ਦੋ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਡਿਗਰੀ ਐਕਟ, 1916 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1956 ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਐਕਟ, 1970 ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ , ਇੱਥੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 1949 ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 2008 ਬੀ.ਕੇ., ਦੋਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 1963 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੇ ਗਏ ਸਨ।

f '(6) ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1956 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1956 ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ "ਦਵਾਈ" ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਵਾਈ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਜਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੂਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੈਟਰਨਰੀ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸਰਜਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਲਾਜ਼ (h) ਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡਾਕਟਰੀ ਯੋਗਤਾ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (k) "ਸਟੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਰਜਿਸਟਰ" ਨੂੰ

6

ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਵਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ - ਮੈਡੀਕਲ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਸਾਰੇ: ਰਾਜ ਰਜਿਸਟਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। 1956 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ।

(7) ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਸਨ ਸੈਂਟਰਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1970 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1970 ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਉਪਬੰਧ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) "ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸ਼ਟਾਂਗ ਆਯੁਰਵੇਦੀਆ, ਸਿੱਧ, ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਟਿੱਬ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੂਚਨਾ. ਕਲਾਜ਼ (h) ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ "ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡਾਕਟਰੀ ਯੋਗਤਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਦੂਜੀ, ਤੀਜੀ ਜਾਂ ਚੌਥੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਾਕਟਰੀ ਯੋਗਤਾ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਯੋਗਤਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੂਜੀ, ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਧਾਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਜਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ - ਡਾਕਟਰੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ।

(8) ਕਿਸੇ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਭਾਵ, 1956 ਐਕਟ ਦੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। 1970 ਐਕਟ ਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ।

(9) ਕਾਨੂੰਨੀ, ਡਾਕਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ YII ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੂਚੀ III - ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਐਂਟਰੀ 26 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 254 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਨੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। Sarwan Singh v. State of Punjab and others (D. S. Tewatia, J.)

ਸੰਸਦ. ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਇਸ ਲਈ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 1970 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ।

(10) 1963 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ੳ) "ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਨੂੰ ਅਸ਼ਟਾਂਗ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਸਿੱਧ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਰੂਪ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (f) "ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ" ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਯੁਰ ਵੈਦਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (i) "ਰਜਿਸਟਰਡ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (h) "ਰਜਿਸਟਰ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ। ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕਲਪਿਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਕਤ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਭਾਗ 1 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 1963 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 1949 ਜਾਂ ਪੈਪਸੂ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 2008 ਬੀ.ਕੇ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਭਾਗ I ਜਾਂ ਭਾਗ II ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਭਾਗ I ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ bf 1963 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰ - ਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਪੈਪਸੂ "ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਕਟ, 2008 ਬੀ.ਕੇ. ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਜੋ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। 1963 ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਅਗਸਤ, 1963 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਭਾਗ II ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਭਾਗ II ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

(11) ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ I ਤੋਂ 1963 ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ,

(12) ਦੋ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟਾਂ, ਅਰਥਾਤ, 1956 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਬੀ)

ਅਤੇ 1970 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਬੀ) ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਧੁਨਿਕ ਦਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਰਾਜ ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ

ਦਵਾਈ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ. ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ 1970 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਦਾ.

(13) ਜੇਕਰ ਤੱਥ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਦਾ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ? ਇੱਥੇ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ 19੯੩ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ , ਨੂੰ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਮਾਡਮ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਯਾਨੀ, ਉਹ ਮਾਡਮ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਯਾਨੀ। ਐਲੋਨਾਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ, ਉਸਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮਾਡਮ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਨਿਯਮ 1945 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਈਈ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਨੁਬੰਧ P.2. ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਨੁਬੰਧ P.2 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ :

"ਐੱਚ.ਵੀ. ਐੱਸ.ਐੱਨ.ਐੱਚ.-ਓਲਾਜ਼ (ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ 1940 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ 1945 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦਾ iii) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ। ਪੁਨੀਆ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵੈਦਾਂ/ਹਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਤੀਤ, ਪੁਨੀਆ ਅਵਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਕਟ. 19^9 ਅਤੇ ਪੇਨਸੂ ਅਵਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਆਰਟ. 2008 ਬੀ.ਕੇ. ਅਤੇ ਪੁਨੀਆ ਅਵਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਟੀਟੀਨਾਨੀ ਪ੍ਰਾ< ਫਿਟਨਰਸ ਐਟੀ . 1985 ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ.ਐਸ.ਐਨ.ਆਰ.ਐਸ.ਐਨ. ਪੀ-ਨੀਆ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ 1940 ਦਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਓਟੀਫਿਰਨਟ'ਨ ਹੋ। 1044fMHRTTT-P5/gnc75. ਮਿਤੀ 2 ਅਕਤੂਬਰ, 1955 ਅਤੇ ਨੰਬਰ 5589-1HB-57/18149, ਮਿਤੀ 30 ਜੂਨ 1987।"

ਵਿਕਲਪ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਕੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ /141 ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਸੀਵੀਸੀਟੋਰੋ ਓਏ ਟੀਵੀਫੋਰਟੀਓਟੂਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਮਾਡਰਨ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਨਿਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਜ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਅਭਿਆਸੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਚਿਤ ਦਵਾਈ ਦਾ ਨੁਸਖਾ ਦੇਣਾ।

(15) ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਨਿਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਹੁਨਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਹੁਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਾਪ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮਾਡਰਨ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਵਾਬ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਮਾਡਰਨ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਨੇ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਡਮ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(2)(ਬੀ) ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1956 ਦਾ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਧੁਨਿਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰੀ-ਕ੍ਰਾਈਬਡ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਡਮ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਆਧੁਨਿਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਪਰਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਸਟਾਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਸਟੋਰ ਕਰੇ।

(17) ਪਹਿਲਾਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਯਮ,

(18) ਡਰੱਗ ਐਕਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਆਯਾਤ, ਨਿਰਮਾਣ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1964 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 13 ਦੁਆਰਾ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਨੂੰ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (ਏ) ਨੇ 'ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1964 ਐਕਟ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਏਏ) ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਬੋਰਡ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 33-ਏ ਨੂੰ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IV ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- "ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ". 1964 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ, 26 ਨੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ IV-A ਜੋੜਿਆ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। 1964 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਦੁਆਰਾ, ਪਹਿਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲਗਭਗ 83 ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ (ਤਿੱਬ) ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ 12 ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 18 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਐਫ.1-35/64-ਡੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਸਿਨਾਂ ਨੂੰ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਭਾਗ ਵੀਆਈਟੀ-ਏ, ਟੀਐਕਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 67-ਏ ਭਾਗ ਵਿੱਚ VI-A ਨੂੰ ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(19) ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ), ਜੋ 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਐਫ.1-22/59-ਡੀ, ਮਿਤੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸੋਧਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 2130, ਮਿਤੀ 12 ਅਗਸਤ, 1972 (ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ X.11014/12/72-ਡੀ. ਮਿਤੀ 5 ਜੂਨ, 1972) ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“(ee) ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ-

- (i) ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਡਿਗਰੀ ਐਕਟ, 1916 (1916 ਦਾ 7), ਜਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ 102) ਦੀਆਂ ਆਂ ਵਿੱਚ

Sarwan family (State of Punjab and others) (D. S. Tewatia, J.J.)
 ਜਰਵਨ ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ ਮਾਡਮ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਸ਼ਰਫ਼ ਹੋ ਗਈ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ; ਜਾਂ

- (ii) ਰਾਜ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦਵਾਈ ਦੀ ਮਾਡਮ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ; ਜਾਂ
- (iii) ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਮੈਡੀਕਲ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (i) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ; ਜਾਂ

* ** * ** »

1972 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, 'ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ' ਸਮੀਕਰਨ 'ਦਵਾਈ ਦੀ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ' ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬ-ਕਲਾਜ (iii) ਵਿੱਚ 'ਮੈਡੀਕਲ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 'ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਬਦ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(20) ਉਪਰੋਕਤ 18 ਅਗਸਤ 1964 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦਵਾਈ ਦੀ ਮਾਡਮ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਯਾਨੀ ਐਲੋਪੈਥੀ ਦੇ ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ।

(21) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧਾ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਅਤੇ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ, ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲ 1964 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਮਾਡਮ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਯਾਨੀ ਐਲੋਪੈਥੀ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ। 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਧਾਰਾ (ee) ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ

ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ee) ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ' ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਜਦੋਂ ਕੋਗਿਕਟੋਰੀਆ ਇਵਰੇਇਕਾਈ ਆਈ-ਰੋਸੀਯੂਓਨਰ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਵੈਦਾਂ/ਹਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਉਛਾਲਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਨਿਊਰਵੈਇਕ ਇਨੂਆਊਜ਼ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਹੋਮਿਓਪੈਠਿਮਿਕਟਿਪ੍ਰੀਵਿਊ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

(22) ਸਮੀਕਰਨ 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਆਈ-ਰੈਕਟੀਓਨਰ' ਡਰੱਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ (,ee) oi ruie 2 oi ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਐਕਸ-ਰੈਕਟੀਓਨਰਜ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਡਿਗਰੀ ਐਕਟ, 1916 (1916) ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਾਂ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਕੁਆਇੰਕੇਸ਼ਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 7 oi 1916) ਜਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ 102) ਦੀਆਂ ਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਦਵਾਈ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈ ਦੀ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਯਾਨੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਆਈਆਈਜੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈਈ) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਦਵਾਈ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਹੈ। ਦਵਾਈ ਦਾ)

"1

(23) ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ (9) ਜਾਂ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii), ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ, P.2, ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। "ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਜੋੜਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -ਕਲਾਜ (i) ਅਤੇ (ii), ਪਰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। Barwan Singh Dadri v. State of Punjab and others (D. S. Tewatia, J.)

(24) ਕਿ ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ, ਯਾਨੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਇੰਡੂਇੰਗ ਸਿੱਧ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। *m*

ਜਦੋਂ ਅੰਡਰਲਾਈੰਗ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

(25) ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦਾ ਚੈਪਟਰ IV-A ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧਾ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ IV ਬਾਕੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਸੀ) (ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ) ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਸਟਾਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IV ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਰੱਗ ਜਾਂ ਕੌਸਮੈਟਿਕ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਵੰਡਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ :

“18. ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ -

(c) ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣ, ਜਾਂ ਵੇਚਣ, ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਟੈਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ, ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ: * * * * *
* * * * * '»

ਉਪ-ਨਿਯਮ (ਸੀ) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸਿਰਫ ਛੋਟਾ ਅਪਵਾਦ, ਨਿਰੀਖਣ, ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ। ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਡਰੱਗਜ਼ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਵੰਡਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਡਰੱਗ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਡਬਲਯੂ.ਟੀ.ਏ. ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ

ਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਦ ਮਰੀਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਮਨਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ (q) ਦੀ ਧਾਰਾ (q) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਨੁਸਾਰ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ IV ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਡਰੱਗ* ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਡਰੱਗ ਜਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਦੋ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧ ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰੋ-ਹਿਬਜ਼ਨ ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 123, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, 'ਕੇ' ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IV ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ 'ਕੇ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। :

“123. 'ਕੇ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IV ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

'ਕੇ' ਦੀ ਆਈਟਮ 5, ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IV ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਾਂ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਆਈਟਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ : -

“5. ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਵਾਈ ਜਾਂ C ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ (ਏ) ਖੁੱਲੀ ਦੁਕਾਨ ਨਾ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ (ਬੀ) ਕਾਊਂਟਰ ਦੇ ਪਾਰ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ (ਸੀ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ, ਨਿਰਮਾਣ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੁੱਝਿਆ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IV ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ।

ਡਰੱਗ ਰੂਲਜ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ 65 ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਿਯਮ 65 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮ (2) ਅਤੇ (3) ਲਾਇਸੈਂਸਜ਼ਦਾ ਡੀਲਰ/ਡਰੱਗਿਸਟ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ

ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਜ਼ੀਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 65 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (9) ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡਰੱਗਿਸਟ ਨੂੰ ਉਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨੁਸਖੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਉਭਾਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰੇ, ਯਾਨੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡਰੱਗਿਸਟ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਿਯਮ 65 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (9) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ' ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਨੁਸਖੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

(26) ਫਾਰਮ 20-ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ G ਅਤੇ C(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਕਰੀ, ਸਟਾਕ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ, ਜਾਂ ਥੋਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਡਰੱਗ ਵੇਚਣ, ਸਟਾਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ'। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਿਕਰੀ। ਫਾਰਮ 20-ਬੀਬੀ, 21-ਬੀ ਅਤੇ 21-ਬੀਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਟੀ

(27) ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡੀਲ. ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਉਹੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ. ਇਸ ਲਈ, 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ee) ਜੋੜ ਕੇ ਸਾਲ 1960 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਸ਼ਬਦ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। .

(28) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਰਫ਼ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਮਾਡਮ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹਕੀਮਾਂ/ ਵੈਦ, ਅਰਥਾਤ, ਆਯੁਰਵੇਦ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IV-A ਵਿੱਚ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ

ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੁੱਲ 'ਰਾਨ' ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ। ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IV ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18(c) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਇ IV-A ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 33-D ਅਤੇ 33-E ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

“33-ਡੀ. ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ-

* 4 * * *

(c) ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ;

* 4 * * *

. ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਵੈਦਿਆ ਅਤੇ ਹਕੀਮਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ:

ਅੱਗੋਂ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ * * *

ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ

(c) ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

33*11. ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਸਿੱਧ) ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਡਰੱਗ ਸਮੇਤ ਹੋਰ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 33-ਡੀ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣ, ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਵਾਏ ਅਧਿਆਇ IV-A ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨੇ ਵੈਦਿਆ ਅਤੇ ਹਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 33-

ਡੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਖਾਣੀ ਤੋਂ ਕੋਰ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣਾ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 33-ਈ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ, ਸਟਾਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੰਡਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਮਨੂ ਫੈਕਟਰਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਯੁਰ ਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਸਟਾਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡੀਲਰ/ਡਰੱਗ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ-ਆਰ ਐਸਡੀ ਡੀਲਰ/ਡਰੱਗਿਸਟ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੈਦਿਕ/ਹਕੀਮਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸੀ, ਧਾਰਾ 33-ਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿਨੇ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਅਪਾਹਜ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 18(ਸੀ)। ਵੈਦ/ਹਕੀਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਕੋਈ ਵੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਮੈਡੀਸੀਨ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ/ਦਵਾਈ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੈਦ/ਹਕੀਮ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵੰਡ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(29) ਧਾਰਾ 33-ਡੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੈਦ/ਹਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਅਪਾਹਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੈਦ/ਹਕੀਮ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(30) ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ, ਯਾਨੀ ਅੰਦਰਵੇਦ (ਸਿੱਧ ਸਮੇਤ) ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ, ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IV-A ਦੇ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਝੱਲਦੇ, ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 33- ਦੇ ਉਪਬੰਧ N, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਅਧਿਆਇ IV-A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ IV ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (q) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਰੱਗ ਐਕਟ. ਕਿਉਂਕਿ ਕਨੂੰਨ ਅਧਿਆਇ IV-A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ 'ਹਕੀਮ' ਜਾਂ 'ਵੈਦ' ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ' ਹਕੀਮਾਂ ਜਾਂ ਵੈਦਾਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਸਖਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

(31) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਰੂਲਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ 'ਹਕੀਮਾਂ' ਜਾਂ 'ਵੈਦ' ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ

ਦੇ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ, P-32 ਵਿਚ ਦਰਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ। 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਘੇਰਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇੰਡੀਅਨ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਡਮ ਸਾਇੰਟਿਫਿਕ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪੀ. 2, ਡਰੱਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ee) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਡਰੱਗਿਸਟ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਸਖੇ 'ਤੇ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਡਰੱਗਿਸਟ ਤੋਂ ਪਰਚੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਲੋ ਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਡਰਨ ਸਾਇੰਟਿਫਿਕ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1956 ਦੇ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ. ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, P. 2, ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ee) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ, ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਦਵਾਈ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਪਗਨ ਐਡ ਐਕਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

(32) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 10 ਨਵੰਬਰ, 1982 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6308 ਆਫ 1975 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਡਰੱਗਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 65(9) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਚੰਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵੇਚ ਕੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੀਪ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ। ਇਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦੀਪ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਇੰਡੀਅਨ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ

ਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (a) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ii) ਨਿਯਮ 65(9) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ, ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ? ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ? ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡਰੱਗਿਸਟ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ। ਕੇਸ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੀਪ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡਰੱਗਿਸਟ ਨੇ ਨਿਯਮ 65 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (9) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚੀਆਂ ਸਨ।

(33) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੂਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ 23 ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਟਾਕ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 27(a) (ii) ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਤਹਿਤ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਰਾਜ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ, ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਕ ਸੰਸਥਾ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ। ਦੋਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 'ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦਵਾਈਆਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।) ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ! ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ. ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। 1963 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ, ਭਾਰਤੀ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਪਨਾਹ ਨਹੀਂ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀ. 2, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੇਸ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਪਹਿਲਾਂ, ਫੂਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(34) ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ - ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਮੈਰਿਟਲਿਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ

ਹਾਂ।

ਡੀ.ਵੀ. ਸਹਿਗਲ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ ਐਨ ਆਰ

~

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ